

Stanowisko Nr 2/2022
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 12 maja 2022 r.

w sprawie zapowiedzi zmian w ustawie o Narodowym Centrum Nauki

Rada Główna Nauki i Szkolnictwa Wyższego, po przeprowadzeniu w dniu 10 marca 2022 r. debaty dotyczącej Narodowego Centrum Nauki, na podstawie § 2 ust. 6 Statutu, przyjmuje następujące stanowisko.

Ustawowe zasady oraz praktyka działalności Narodowego Centrum Nauki opierają się na najlepszych, sprawdzonych standardach funkcjonowania prestiżowych organizacji przyznających fundusze na projekty badawcze. Wśród tych standardów mieszczą się m. in. rygorystyczne przestrzeganie rzetelności merytorycznej oceny wniosków, niezależność organów od środowisk politycznych, transparentność w działaniu oraz otwartość na rzeczywisty dialog ze środowiskiem naukowym, władzami państwowymi i instytucjami przedstawicielskimi sektora nauki. Liczne, publicznie dostępne, stanowiska i opinie kompetentnych gremiów potwierdzają, że działając w oparciu o te zasady NCN już odegrało bardzo ważną rolę w rozwoju badań naukowych w Polsce i w podnoszeniu na arenie międzynarodowej pozycji nauki uprawianej w naszym kraju.

Rada Główna stoi na stanowisku, że dalsze ulepszanie działalności NCN powinno dokonywać się w drodze dyskusji opartej o rzetelne i całościowe analizy dostępnych danych, z zachowaniem zasad transparentności, otwartości, przewidywalności a także z poszanowaniem opinii wszystkich interesariuszy. Zmiany w ustawie o NCN powinny być dokonywane tylko i dopiero wtedy, gdy z podsumowania wszechstronnych analiz i z dyskusji wynika, że są one niezbędne, a cele nie mogą być uzyskane inną drogą. W chwili obecnej Rada Główna nie dostrzega konieczności ingerowania w ustawę i uważa, że zgłaszane postulaty powinny i mogą być realizowane w ramach przepisów obecnie obowiązującej ustawy.

Rada Główna, stawiając sobie konsekwentnie za cel jak najlepszą realizację ustawowego zadania współdziałania z władzami publicznymi, ubolewa nad brakiem dostępu do informacji o treści przygotowywanych zmian w aktach prawnych oraz podtrzymuje gotowość do organizacji kolejnych debat poświęconych systemowym analizom organizacji i działalności sektora nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce.

Stanowisko otrzymuje Minister Edukacji i Nauki.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Marcin Pałys